

მითი და სინამდვილე გალაკტიონზე

დიანა წურწუმია

მასალა 1.

ტექსტი I (1-ლი წყვილი)

ქუჩაში რომ გახვიდეთ და ათ შემხვედრს საყვარელი პოეტის დასახელება სთხოვოთ, მათი უმრავლესობა დაგისახელებდათ. . . . კლასიკაა, მისი სტრიქონები გონებაში „გაგვიჯდა“, გვიყვარს...

<http://www.ambebi.ge/books/38376-legendebi-da-sinamdville-galaktionze.html>

„ჩემსს მე ვკითხე ერთხელ

(ის მთვრალი იყო როგორც ყოველთვის)

ბატონო , თქვენ პირველი ხართ,

დაგვისახელეთ

მეორე პოეტი...

უცებ ჭინკებით აევსო თვალი-

თავის სიმაღლით ის იყო მთვრალი,

-საქართველოში???-ჩაიქირქილა

და ლომურ წვერზე

მოისვა ბრჭყალი...“

მურმან ლებანიძე

ტექსტი II (მე-2 წყვილი)

რა შეიძლება ახალი ითქვას?! მეფე პოეტის თანამედროვენი მის ხასიათსა და ფენომენს ვერ ხსნიდნენ, ბევრი ქალბატონი იჩემებდა მის მუზობას, მასზე გაცილებით უმცროსები კი დღემდე ჰყვებიან სხვადასხვა ამბავს ამ ყველასაგან განსხვავებული და უცნაური ბუნების კაცის შესახებ. ახლა ამბობენ, თბილისის ქუჩებს ორი მოხეტიალე გენია

ახსოვს, ერთი ფიროსმანი იყო, მეორე კი -. . . . ეს ორი ნიჭიერი ადამიანი სხვადასხვა ეპოქასა და ჟანრში მოღვაწეობდა, მაგრამ ალბათ მათ შორის რაღაც მაინც იყო საერთო...
<http://www.ambebi.ge/books/38376-legendebi-da-sinamdville-galaktionze.html>

ტექსტი III (მე-3 წყვილი)

. . . . და კონსტანტინე გვერდივერდ სხედან მწერალთა კავშირის სხდომაზე. დარბაზში სხედან, პრეზიდიუმში სხვები არიან მოკალათებულნი. ერთ-ერთი მათგანი ტრიბუნიდან ხმამაღლა ამცნობს დამსწრე საზოგადოებას რაღაც გადაწყვეტილებას და ასე იწყებს: „საქართველოს მწერლები და პოეტები შეიკრიბნენ და გადაწყვიტეს, რომ...“-ამ დროს კონსტანტინეს გადაულაპარაკა: „შენ იყავი, როცა ეგ ამბავი გადაწყვიტეს?“ „არა, შენ?“- დაუბრუნა კითხვა კონსტანტინემ. „არა, არც მე“- ისევ წყნარად უთხრა

<http://presa.ge/new/?m=lit&AID=2983>

ტექსტი IV (მე-4 წყვილი)

. . . . განცხადება საქართველოს განათლების კომისარს: „ რადგან ვიმყოფები მეტისმეტად შევიწროებულ მდგომარეობაში უტანსაცმლობით და უფებსაცმლობით, უმორჩილესად გთხოვთ, აღძრათ შუამდგომლობა... გამეხსნას კრედიტი... ტანისამოსისა და ფებსაცმლის მისაღებად. ფულს ნაწილ-ნაწილად მიიღებენ თვით ჩემგან... იმედი მაქვს, მხედველობაში მიიღებთ ჩემს მდგომარეობას. პატივისცემით: , 1924 წლის 24 მარტი

განკარგულება: „უარი ეთქვას!“ (ვახტანგ ჯავახიძის „უცნობი“)

„4 ივლისს მე ისევ მივიღე სამასი მანეთი. მერიდება თანხას რომ მიგზავნი, შენ კი, ალბათ, უარს ამბობ ყველაფერ აუცილებელზეც კი. ეგების ჩემი გულისთვის შიმშილობ კიდევ? მაშინ ნაკლები გამომიგზავნე, გემუდარები! გალ“
<http://www.24saati.ge/weekend/story/3313-galaktioni-gala>

ტექსტი V(მე-5 წყვილი)

ერთხელ ჩიტი შენარცხებია მანქანის ფანჯარას. ქუთაისისკენ მიმავალ გაუჩერებია ავტიმობილი, ჩიტი დაუმარხავს და მერე ისე გაუგრძელებია გზა.

ფარცხანალაში მასწავლებლობისას ერთი მოსწავლე გაკვეთილზე ვერ მისულა. სახლში მიუკითხავს და თავისთვის რა ჰქონდა, ბავშვის დედისთვის ფული დაუტოვებია,

რადგან, ეს ბავშვი სკოლაში იმიტომ ვერ წასულა, რომ დედამისის მიერ გარეცხილ შარვალს გაშრობა ვერ მოუსწრია, ამ ფულით მეორე შარვალზე უყიდეო, უთქვამს ბავშვის დედისთვის.

<http://presa.ge/new/?m=lit&AID=2983>

ტექსტი VI (მე-6 წყვილი)

„ვერაზე წიგნის მაღაზიაში ლერმონტოვს ვყიდულობდი.

- გამარჯობა ძამიკო! - მომესალმა ზურგს უკან ვიღაც. მივიხედე იყო.

- გამარჯობათ, ბატონო ! ლერმონტოვი გამოსულა ქართულად, უნდა ვიყიდო, თქვენც ხომ არ გნებავთ? - ვკითხე და ჯიბეზე გავიკარი ხელი.

- წამოდი ძამიკო ჩემთან! -. . . . მკლავში ხელი გამიყარა და ვერის ბაზრის გვერდით, ლუდხანაში შემიყვანა. იმ წიგნის საყიდელ ფულსაც და ბევრ სხვასაც წირვა რომ გამოვუყვანეთ, ლოყაზე ხელი მომითათუნა და ღიმილით მითხრა:

- ლერმონტოვი, პუშკინი და ტოლსტოი რუსულად უნდა იკითხო, ძამიკო, გალაკტიონი კი ქართულად, მხოლოდ ქართულად“
ნოდარ დუმბაძე

ტექსტი VII (მე-7 წყვილი)

გენიოსი პოეტი მისთვის უბრალოდ შვილი იყო. შვილი, რომლის გაგებაც ხშირად შეუძლებელი ხდებოდა. ერთხელ, როდესაც უკვე 37 წლის იყო იგი დედის მოსანახულებლად სოფელში ჩავიდა. დილით შვილის ოთახში შემოსულმა მაკრინემ უცნაური სურათი დაინახა. მშობელს მოულოდნელობისაგან გული წაუვიდა: გატუნია ფანჯარასთან იდგა და მზის სხივებს ჰაერში თავდავიწყებით კოცნიდა.

<http://www.24saati.ge/weekend/story/3313-galaktioni-gala>

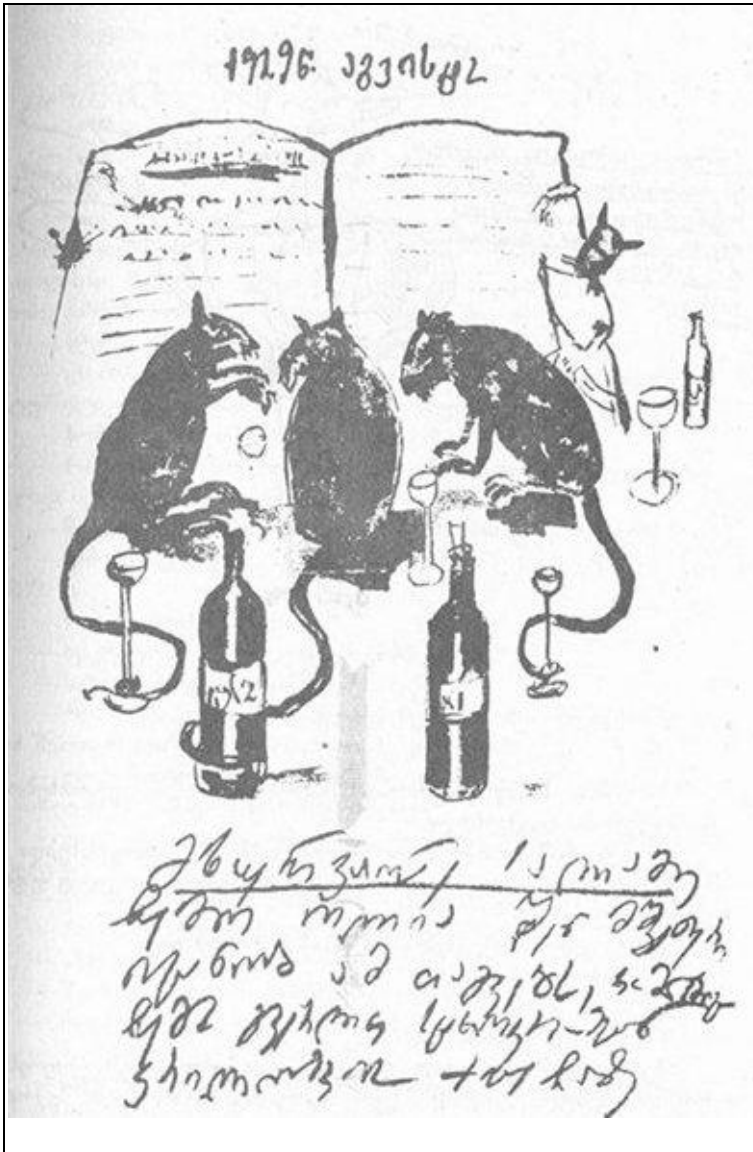
„ჩემო ძვირფასო, ჩემო უგონო სიყვარულო! აი, მიიღე ჩემგან ეს მინდვრის ყვავილები, ისინი ნორჩებია და უტყვი, მაგრამ მაინც თავდავიწყებით მოისწრაფვიან შენსკენ. ჩემო ძვირფასო, ყოველდღიურად გადავცემ შენს მოკითხვას ჰაერის ტალღებს.“

მასალა 2

კითხვები	I წველი	II წველი	IIIწველი	IVწველი	Vწველი	VIწველი	VIIწველი
ვინ ახასიათებს პოეტს?							
როგორია თქვენი ხედვით პოეტი?							
რისთვის დასჭირდა ასე დაეხასიათებინა ?							
რა გავლენას ახდენს თქვენზე მოცემული ამონარიდი?							
თქვენი აზრით ვისზეა საუბარი ?							

მასალა 3

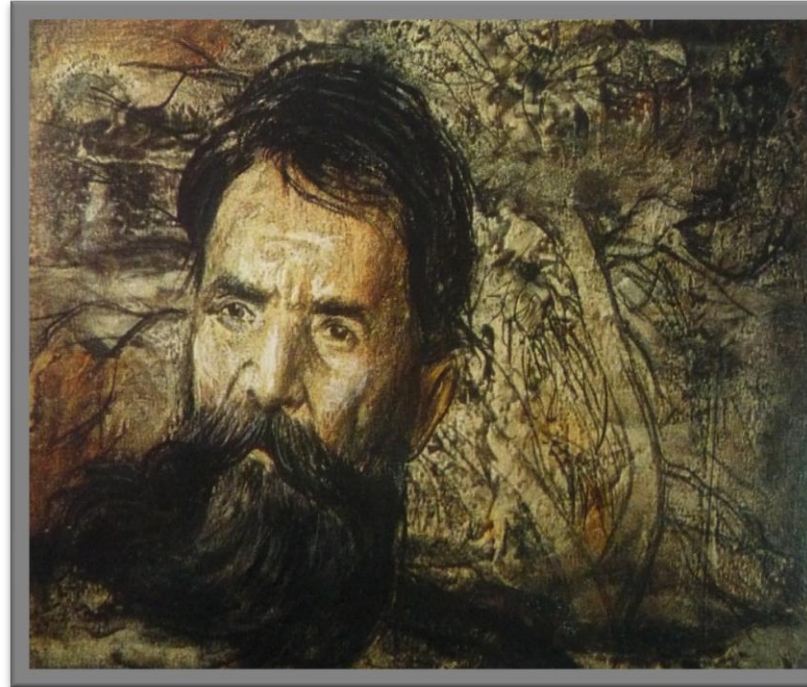
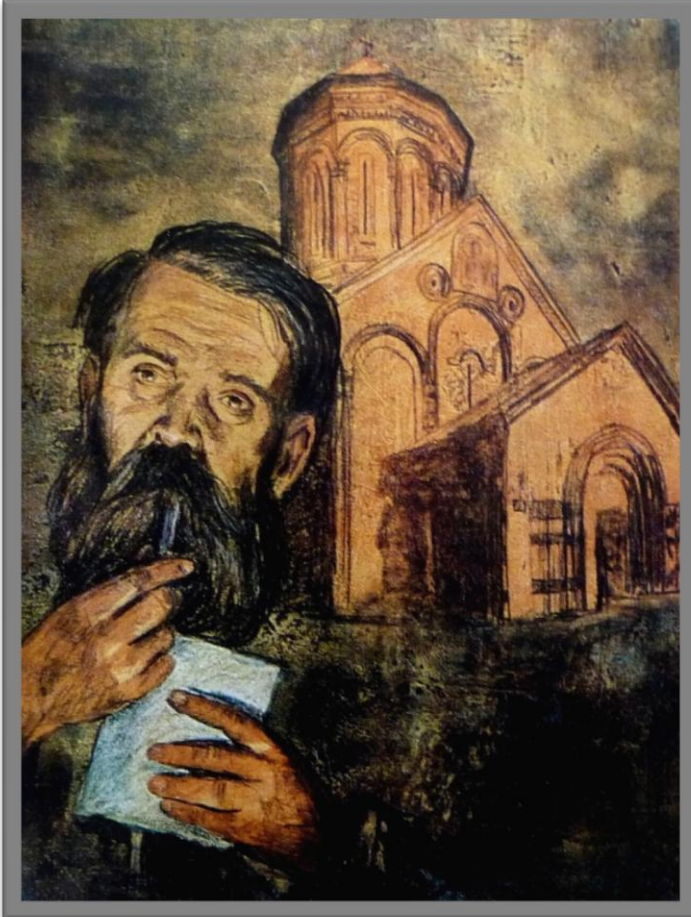
გალაკტიონის ჩანახატები

კითხვები	სავარაუდო პასუხები
როდის შეიქმნა ეს კარიკატურები?	1929 წელს
ვინ არიან თქვენი აზრით გამოხატული 1-ლ კარიკატურაზე?	ალბათ ბოლშევიკები, რომელთაც 1929 წელს დააპატიმრეს ოლღა ოკუჟავა და შუა აზიაში გადასახლეს
რატომ ქმნიდა გალა ჩანახატებს?	როცა წერის სრული თავისუფლება არ ქონდა, აქ ხედავდა ბედნიერებას... რასაც ვერ გადმოსცემდა სიტყვებით ცენზურის გამო აქ მეტი თავისუფლება ქონდა

მასალა 4

მხატვარ კორნელი სანაძეს პორტრეტები

მხატვარი კორნელი სანაძე

კითხვები

1. რას გრძნობთ, როცა გალაკტიონის პორტრეტს უყურებთ? როგორია მისი სახის მიმიკა, მზერა? სულიერი მდგომარეობა?
2. როგორ შეგიძლიათ აღწეროთ პორტრეტის ფონი?
3. თქვენი აზრით, იცნობდა თუ არა მხატვარი პოეტს?

პოეტი ხშირი სტუმარი ბრძანდებოდა მხატვრისა და ბატონ კორნელის გალაკტიონის პორტრეტის არა ერთი სხვა მონახაზი აქვს. ბატონმა კორნელიმ თავის დროზე მეტად მნიშვნელოვანი და მრავლისმეტყველი ფაქტი მაუწყა: „ერთ დილას , სრულიად მოულოდნელად თავზე დამადგა გალაკტიონი, მეტად აღელვებული იყო და საოცარი კატეგორიულობით მითხრა: კონელი, ახლა სასწრაფოდ დამხატეო. მე არ მესიამოვნა მისი აღელვებული მდგომარეობა და იმპერატიული ტონი და გოცებულმა ვუთხარი: ჩემო გალაკტიონ, შემოქმედი კაცი ხარ და კარგად იცი, ყველაფერს განწყობა უნდა, ასე სახელდახელოდ როგორ დაგხატო, ხვალ მოდი, დღეს ვიფიქრებ, ჩემთვის საყვარელ შენს ლექსებს კიდევ ერთხელ გადავიკითხავ, დავიმუხტები და ხვალ დილით, დადინჯებით, დამშვიდებით ვიმუშაოთ -მეთქი. გალაკტიონმა საუბარი არც კი მაცალა, დაბეჯითებით მომთხოვა, ახლავე დამხატეო. მასალის უქონლობა მოვიმიზეზე. გალაკტიონმა სტაცა ხელი იქვე მიყუდებულ ერთ სურათს, მოაბრუნა და მითხრა: თუ არ გაქვთ ტილო, აი, მეორე მხარეს დამხატეო და მკაცრად დააყოლა: ან ახლა, ან არასოდეს. ავიღე საღებავები, ფუნჯი და შემობრუნებული სურათის, მართლაც, მეორე მხარეს დავიწყე ძირითადი კონტურების შემოვლება და ვიფიქრე, შემდეგ დავასრულებ-მეთქი.

მუშაობა რომ დავამთავრე, გალაკტიონი ნერვიულად წამოდგა და კარისკენ გაემართა. გავეყვი, გამიკვირდა, თავისი ქუჩის მიმართულებით კი არ გაემართა, არამედ ვაკისკენ. გურამიშვილის (ახლა მაყაშვილის) ქუჩამდე მივაცილე და დავცილდი... თურმე სამუდამოდ. შემდეგ, როდესაც გავიგე შემზარავი ამბავი, გალაკტიონი „ლეჩკომისის“ ფანჯრიდან გადმოშვებულაო, გავოგნდი. გონებაში უცებ აღმიდგა გალაკტიონის აღელვებული, ანერვიულებული სახე. თურმე სიკვდილი გადაეწყვიტა და უკანასკნელი პორტრეტის დატოვება სურდა

მასალა 5

გალაკტიონ ტაბიძე-აწმყოს დიდება დიდი!

ჩემო ლექსებო , მარად

გქონდეთ მსუბუქი ფრთები...

აყვავებული მდელო,

გასაოცარ მთები!

რუსთაველი და მშვიდი?

დამშვიდება და ვაჟა?

აწმყოს დიდება დიდი

და დღეს მომავალს ვაშა!

ჩვენი სტალინის მარად

ძლევამოსილი დროშით

წინ, ახალ-ახალ ნათელ
გამარჯვებისკენ, მხარევ!
განადგურებულს ძველი
ყინვით, სუსხით და თოშით-
აწ მარგალიტად გთვლიან
სხვა ქვებში რომ ვერ გარევ!
გალაკტიონი ხედავს,

რა სასწაულებს ახდენს
ის გამარჯვება, რითაც
სუნთქავს მშობელი ერი,
იმ უბოლოოდ მედგარ
და საიმედო საყრდენს-
წინსვლას, რომელსაც ვერ სძლევს
ვერავითარი მტერი!

გალაკტიონ ტაბიძე-„მოგონებები იმ დღეებისა, როცა იელვა“

გამარჯვებულნი სასტიკი ხელით
აღრჩობენ ტყვეებს,
ჰკაფავენ, ხვრეტენ, ხალხის სახელი

უსპობენ დღეებს...
და მთელი კვირა სადგურის იქით
მატარებელი
იდგა, შიგ მკვდრები ეყარა რიგით
უფარებელი

აწმყოს დიდება დიდი!	
კითხვები	სავარაუდო პასუხები
რა არის ლექსის ძირითადი თემა?	
ვინ შეიძლება იყოს ლექსის შემკვეთი?	
როგორ არიან დახასიათებული კომუნისტები?	

მოგონებები იმ დღეებისა , როცა იელვა	
კითხვები	სავარაუდო პასუხები
რა არის ლექსის ძირითადი თემა?	
ვინ შეიძლება იყოს ლექსის შემკვეთი?	
როგორ არიან დახასიათებული კომუნისტები?	